

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3312/2020. (VII. 24.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Járásbíróság 59.B.626/2018/6. számú ítélete, a Debreceni Törvényszék 18.Bf.532/2018/27. számú ítélete és a Kúria Bfv.II.13/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Nagy Gabriella Katalin ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben kérte a Debreceni Járásbíróság 59.B.626/2018/6. számú ítélete, a Debreceni Törvényszék 18.Bf.532/2018/27. számú ítélete és a Kúria Bfv.II.13/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését.
- [2] A Debreceni Járásbíróság a 2018. szeptember 10. napján meghozott 59.B.626/2018/6. számú ítéletében az indítványozót bűnösnek mondta ki közúti baleset gondatlan okozásának vétségében [a Büntető Törvénykönyvről 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 235. § (1) bekezdés]. A másodfokon eljáró Debreceni Törvényszék a 2019. október 17. napján meghozott 18.Bf.532/2018/27. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és az indítványozó cselekményét közúti baleset okozásának [Btk. 235. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] minősítette. Az indítványozó felülvizsgálati indítványa alapján eljáró Kúria a 2020. január 27-én hozott Bfv.II.13/2020/2. számú végzésében megállapította, hogy a felülvizsgálati indítvány a törvényben kizárt, ezért azt elutasította.
- [3] Az indítványozó a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai köréből az indokolt bírói döntéshez való jog, az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében rögzített ártatlanság védelme, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog, az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében biztosított törvény előtti egyenlőség és Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmának a megsértése miatt tartotta megállapíthatónak.
- [4] Az indítványozó kifogásai többségükben a büntetőeljárás során a bíróságok által folytatott bizonyítási eljárással voltak kapcsolatosak. Azok keretében az indítványozó sérelmezte például, hogy a bíróság a baleset mechanizmusát szakértő bevonása nélkül, vélelmezéssel állapította meg; az igazságügyi orvosszakértő bevonására nem kérelemre, hanem hivatalból került sor, így a bíróság hivatalból rendelt el bizonyítást; a hivatalból kirendelt szakértő nem rendelkezett megfelelő kompetenciával; a szakértői vélemény nem felelt meg az azzal szemben a törvényben támasztott formai és tartalmi feltételeknek; a szakértő értesítése egy tárgyalási napról elmaradt. Ezen felül az indítványozó kifejtette álláspontját arról, hogy a tárgyalás folytonosságát érintően a Be. 518. § (3) bekezdése, illetve a vád módosítása kapcsán a Be. 538. § (5) bekezdése nem tartalmaz egyértelmű rendelkezést. Kifogásolta továbbá, hogy a másodfokú bíróság határozata ellen nem volt helye fellebbezésnek.
- [5] Mindennek eredményeként a konkrét büntetőeljárásban a terhelt eszköztelenné vált a bizonyítási eljárás során, terhelti jogait nem tudta gyakorolni, és a tényállás felderítetlen maradt. Álláspontja szerint a büntetőeljárás során elkövetett jogsértések a bíróságok határozataira jelentős kihatással voltak, azokat érdemben befolyásolták, így a kifogásolt bírósági határozatok alaptörvény-ellenességének a megállapítása nem mellőzhető.
- [6] Az indítványozó panaszában kifejezetten utalt arra, hogy a jogerős ítélet ellen alkotmányjogi panaszt nem terjesztett elő. Értékelése szerint ugyanakkor, figyelemmel a 3358/2012. (XII. 5.) AB végzésben foglaltakra, a felülvizsgálati eljárásban hozott végzéssel szemben jogosult alkotmányjogi panasz előterjesztésére.

- [7] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].
- [8] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem befogadható.
- [9] Az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panasznak a bírói döntések közül csak a bírósági eljárást – az ügy érdemében hozott, vagy egyéb határozattal – befejező döntések ellen van helye {például 3090/2014. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [22]; 3131/2017. (V. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3279/2017. (XI. 2.) AB végzés, Indokolás [7]; 3168/2018. (V. 18.) AB végzés, Indokolás [38]–[41]}.
- [10] A bírósági eljárást – egyéb határozattal – befejező bírói döntések minősítése során az Alkotmánybíróság a panasz alapjául szolgáló bírósági eljárást (vagy annak valamelyik szakaszát) szabályozó törvényi rendelkezéseket veszi alapul. Az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati indítványt – a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján mint törvényben kizártat – elutasító végzését eljárást befejező bírói döntésnek tekinti, amely az Abtv. 27. §-án alapuló törvényi feltételek alapján alkotmányjogi panasszal megtámadható.
- [11] A konkrét alkotmányjogi panasz kapcsán az Alkotmánybíróság megállapította, hogy abban az indítványozó nem a felülvizsgálati indítvány érdemi vizsgálatát kizáró ok Kúria általi értelmezését kifogásolta, sőt a Kúria döntésének az alaptörvény-ellenességére önállóan nem is hivatkozott. Alkotmányos aggályait a büntetőeljárás megelőző szakaszait érintően fejtette ki, amelyekből az elsőfokú és a másodfokú eljárást lezáró határozatok alaptörvény-ellenességére következtetett. A jelen ügyben ezért a Kúria kifogásolt döntése érdemi vizsgálatának nem volt helye.
- [12] Az Alkotmánybíróságnak erre tekintettel azt kellett megvizsgálnia, hogy a kúriai döntésen keresztül a megelőző büntetőeljárás egésze, illetve a jogerős ítélet állított alaptörvény-ellenessége felülvizsgálható-e.
- [13] Az Ügyrend 32. § (4) bekezdése alapján „[h]a a jogerős döntést megtámadó alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság a Kúria folyamatban lévő eljárására tekintettel visszautasította, majd a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt elutasító döntést hozott a hiánypótlás vagy kiegészítés elmaradása, vagy a felülvizsgálatra nyitva álló határidő indítványozó általi elmulasztása miatt, vagy azért, mert a felülvizsgálat kizárt, akkor a Kúria ezen döntését az Abtv. 26. § (1) bekezdése vagy 27. §-a alapján megtámadó – és az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül benyújtott – alkotmányjogi panaszt, amennyiben az a jogerős döntésre is kiterjed, nem lehet elkésettnek tekinteni e határozat vonatkozásában.”
- [14] Az alkotmányjogi panasz alapján lefolytatott alkotmányossági felülvizsgálat keretében tehát a Kúria elutasító (nem érdemi) döntésén keresztül a korábban alkotmányjogi panasszal megtámadott, de a felülvizsgálati eljárás miatt érdemben nem vizsgált jogerős döntés is felülvizsgálható, a korábbi alkotmányjogi panaszba foglalt kérelemnek megfelelően [lásd: 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalás az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről].
- [15] Az adott esetben ugyanakkor ilyen, a jogerős bírósági határozattal szembeni alkotmányjogi panaszt nem nyújtott be az indítványozó. Az indítványozó beadványában kifejezetten nyilatkozott is arról, hogy a jogerős ítélet ellen alkotmányjogi panaszt nem terjesztett elő. Ebből következően a jelen ügyben az Alkotmánybíróság a jogerős döntésnek az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1), (2) és (7) bekezdése vonatkozásában állított alaptörvény-ellenességét a Kúria végzésén keresztül nem vizsgálhatta.
- [16] Utal rá az Alkotmánybíróság, hogy a panasz befogadása mellett szóló érv az indítványozó által felhívott 3358/2012. (XII. 5.) AB végzés indokolásából sem olvasható ki. Abban ugyanis az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy „[n]incs helye [...] alkotmányjogi panasz benyújtásának, ha a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt például azért utasítja el, mert az nem a jogosulttól származik, vagy felülvizsgálatnak nincs helye, illetve a hiánypótlás vagy kiegészítés elmaradt. Az alkotmányjogi panasz lényege és célja ugyanis az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, az említett esetekben azonban a Kúria alapjogokkal összefüggő érdemi kérdéseket nem dönt el.” (Indokolás [10])
- [17] 3. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz

befogadását az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 66. § (3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontjára figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2020. július 7.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/484/2020.

